

zde totiž vlastně asi skoro žádné hotely nebyly. Pro koho taky, do Ruska nikdo do té doby dobrovolně za turistikou nejezdil.

Spát se však dalo bez potíží přímo na veřejnosti. V Moskvě třeba na jednom z nádraží. Představte si obří halu o velikosti hokejového hřiště. Přes den mumraj a hukot cestujících jako ve včelím úle. V noci proměna v největší noclehárnu na světě.

Když už té nepohody měl člověk opravdu dost, stačilo jen koupit lístek na vlak a na přiděleném lůžku dospát nashromážděný deficit. Když bylo štěstí, tak v luxusním uzavřeném kupé pro dva i s koberečkem, či v méně komfortním „plackartnym“ voze neboli prasečáku s průchozími spacími odděleními pro šest osob.

Sehnat lístky do kupé bylo až na výjimky skoro nemožné, ter-
no bylo i volné místo v prasečáku. Naštěstí se daly skoro vždy koupit lístky od překupníků. Sice za dvojnásobek, i tak ale z našeho pohledu za pakatel. Jízdenka v prasečáku otevírala cestujícímu okno do velké, široké, všeobjímající ruské duše. Ta se při několikadenním cestování vlakem projevuje okázalým hodováním a nezřízenou konzumací vodky. Trojboj – chléb, slanina, 100 gramů (obří panák vodky) – k snídani, svačině, obědu a pak ještě několikrát až do setmění. Držet krok s domorodými spouštěnými v silách netrévaného Středoevropana není. Ten, kdo se o to pokusí, odpadne nejpozději v pozdním odpoledni, ve chvíli, kdy se ruský mužik teprve zlehka dostává do nálady.

Hotové peklo zažíváte po takovém posezení druhý den, kdy se probudíte s hlavou jako po ráně palicí a hlavně pekelnou žízni. Vyprahlá ústa toužebně žádají doušek čerstvé vody. Ve vlaku jako na potvoru všechna došla. Za normální situace je každý vagon ruské železnice vybaven velkým samovarem s horkou pitnou vodou volně k odběru. Na konci jízdy se však často stává, že voda dojde. Na předposlední stanici už ji prostě nikdo nedoplní. Když dostanete žízeň těsně za ní, máte několik hodin smůlu. Vzdálenosti mezi stanicemi jsou totiž úměrné nekonečným ruským dálavám.

Ve vlaku čekají ještě jiné nástrahy. Vedle naprosté většiny přátelských spolucestujících jimi cestují i vykutálení vlakoví lupiči. Na vlastní kůži, respektive peníze, jsem se s nimi seznámil hned dvakrát. Poprvé to byla scéna jak z nějakého akčního filmu. Cestovali jsme zrovna prasečákem kdesi daleko na Sibiři. Byla to cesta na kratší vzdálenost, jednoho či dvou dnů. Vlak tudíž zastavoval častěji i v menších stanicích. Na jedné z nich přistoupili v noci dva mužici. V potměšilém a spícím vagonu si vyhlédli můj batoh uložený na horní prýčně a v okamžiku, kdy vlak vjížděl do další stanice, ho jeden z nich popadl a společně s hlídkujícím kolegou s ním vyskočil na perón. Než jsme se stačili probrat a zjistit, co se vlastně stalo, byli už oba zloději dávno ztraceni v černočerné tmě.

Druhá vlaková loupež byla daleko horší. Jeli jsme tenkrát dálkovým spojem z Moskvy do kazašské Alma-Aty. Cesta se hrozně vlekla, z okénka byl výhled tak akorát na nekonečnou rovinu nudné stepi. V prasečáku panovalo nepříjemné vedro. Naši sousedi v oddělení se s námi nijak zvlášť nedružili, vzali jsme proto za vděk dvojici kazašských studentů cestujících z Moskvy domů na prázdniny, kteří za námi přišli ze sousedního vagónu. Přinesli něco k snědku, my jsme dali do placu láhev vodky a čas hned rychleji ubíhal. Po vodce přišla žízeň a na teplou vodu ze samovaru nikdo z nás neměl chuť. Studenti odněkud vytáhli zázračně vychlazenou láhev limonády a srdečně se s námi podělili. Respektive přátelsky ji rozlili jen mezi nás. Ve chvíli, kdy jsem do sebe obrátil druhou skleničku, mi to začalo být nějaké podezřelé. To je taky to poslední, co si pomatuji. Asi tušíte, co bude následovat.

Probudili jsme se odhadem po nějakých dvaceti hodinách spánku. Dodnes si vybavuji ten pocit. Pocit naprosto zničující únavy, jako bych snad ani nespál. Vmžiku nám bylo jasné, co se stalo. Téměř všechny peníze, co jsme měli s sebou, byly nenávratně pryč. Nikdo z okolních cestujících pochopitelně nic